

အခန်း ၂၀

သားပျက်သားလျှောခြင်း (ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း)နှင့် ရင်း၏အန္တရာယ်များ

အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည်ကိုယ်ဝန် ၂၈ပတ်မတိုင်မီ သားအိမ်ထဲမှသန္ဓေ သား (သို့) အချင်းထွက်ကျပါကသားပျက်သားလျှောခြင်း (ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း) ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။

သားပျက်သားလျှောခြင်း အဓိက ၂ မျိုးရှိပါသည်။

- အလိုအလျောက်ပျက်ကျခြင်း (ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း)။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်ဖြစ်နိုင်သည်။
- တမင်ဖျက်ချခြင်း။ (ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း)

ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း

ကိုယ်ဝန်ပျက်ချဖို့ဆုံးဖြတ်ရန်မလွယ်ကူပါ။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မိမိ ကိုယ်ဝန်ကိုပျက်ချရသောအကြောင်းအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။ ဥပမာ - အချို့မှာ

- မိမိပြုစုနိုင်သောကလေးဦးရေပြည့်စုံနေခြင်း။
- ကိုယ်ဝန်သည်မိမိ၏ကျန်းမာရေး (သို့) အသက်ကိုအန္တရာယ်ပြုနိုင်ခြင်း။
- ကလေးကိုဝိုင်းဝန်းထောက်ပံ့မည့်ခင်ပွန်း၊ အဖော်မရှိခြင်း။
- ကလေးမလိုချင်ခြင်း။

➤ သားဆက်ခြားနည်းများမသိရှိခြင်းနှင့် လိင်မှုဆိုင်ရာဗဟုသုတ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် မလိုလားအပ်သောကိုယ်ဝန်ရှိခြင်းနှင့် ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။

- အဓမ္မအကျင့်ခံရပြီးကိုယ်ဝန်ရှိလာခြင်း။
- ကိုယ်ဝန်ဖျက်ရန်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကပြင်းထန်စွာတိုက်တွန်းခြင်း။
- မွေးလာမည့်ကလေးတွင်ပြင်းထန်သောချို့ယွင်းချက်များရှိနိုင်ခြင်း။

မရည်ရွယ်သော၊ မလိုလားသောကိုယ်ဝန်ရှိခြင်းအကြောင်းများ

- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကအချို့အမျိုးသမီးသည်သားဆက်ခြားနည်းကိုအသုံးပြုရန်ငယ်လွန်းသည်ဟုသတ်မှတ်ခြင်း။

- အမျိုးသမီးနှင့်အမျိုးသားတို့သည်မည်ကဲ့သို့ကိုယ်ဝန်ရှိလာနိုင်သည်ကိုမသိရှိ၊ နားမလည်ခြင်း။

- အမျိုးသမီးအားအတင်းအဓမ္မလိင်ဆက်ဆံမှုပြုခြင်း။

- သားဆက်ခြားနည်းလမ်းများကိုမသိရှိခြင်း၊ မှန်ကန်စွာအသုံးမချခြင်း (သို့) ထိရောက်မှုမရှိခြင်း။

အန္တရာယ်ကင်းကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း

- ကျွမ်းကျင်လေ့ကျင့်မှုရှိသောဆရာဝန်ကဆောင်ရွက်ခြင်း။
- သင့်လျော်သောပစ္စည်းကိရိယာများသုံးခြင်း။
- သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအခြေအနေမျိုးရှိခြင်း။ သားအိမ်နှင့်မွေးလမ်းကြောင်းထဲထည့်သွင်းသည့်မည်သည့်ကိရိယာမဆိုရောဂါပိုးကင်းစင်ရမည်။
- နောက်ဆုံးရာသီပေါ်ပြီး ၃ လ (၁၂ ပတ်) အတွင်းဖြစ်ရမည်။

အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း

- သင်ယူလေ့ကျင့်ထားခြင်းမရှိသူကဆောင်ရွက်ခြင်း။
- မသင့်လျော်သောပစ္စည်းကိရိယာများ(သို့) ဆေးဝါးများသုံးစွဲခြင်း။
- သန့်ရှင်းမှုမရှိသောအခြေအနေမျိုးဖြစ်ခြင်း။
- ကိုယ်ဝန် ၃ လ (၁၂ ပတ်) ကျော်လွန်နေခြင်း။

အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း၏အကျိုးဆက်များ

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင်နှစ်စဉ်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချမှု ၅၅ သန်းခန့်ရှိပါသည်။ အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ချမှုကြောင့်သေဆုံးခြင်း (သို့) ရောဂါပိုးဝင်ခြင်း၊ နာတာရှည်ရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ သားသမီးမရနိုင်ခြင်း (မြုံခြင်း) စသောဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည်မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့လာသောအခါကိုယ်ဝန်ဖျက်ရန်နည်းလမ်းများကိုရှာဖွေကြသည်။

အောက်ပါ နည်းလမ်းများသည် အင်မတန် အန္တရာယ်များ၍ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

- မွေးလမ်းကြောင်းနှင့်သားအိမ်ထဲသို့တုတ်များ၊ သွပ်ကြိုးများ၊ ပလပ်စတစ်ပြွန်များစသည့်ချွန်ထက်သောအရာများမထိုးထည့်ပါနှင့်။ သားအိမ်ပေါက်ပြဲပြီးအန္တရာယ်ရှိသည့်သွေးသွန်ခြင်းနှင့် ရောဂါပိုးဝင်ခြင်းတို့ဖြစ်တတ်သည်။
- မွေးလမ်းကြောင်းနှင့် သားအိမ်ထဲသို့ဆေးဘက်ဝင်သောအရွက်များ၊ အခြားအရွက်အပင်များမထည့်ပါနှင့်။ နံရံများစားသွားခြင်း၊ ရောင်ယမ်းခြင်းများဖြစ်စေပြီးထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း၊ သွေးထွက်ခြင်းနှင့် ရောဂါပိုးဝင်ခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
- ဆေးဝါး(သို့) တိုင်းရင်းဆေးများကိုကိုယ်ဝန်ဖျက်ချရန်အတွက် အမြောက်အမြားမသုံးစွဲပါနှင့်။ (သောက်သုံး၍ဖြစ်စေ၊ မွေးလမ်းကြောင်းတွင်ထည့်၍ဖြစ်စေ) ဥပမာ - ငှက်ဖျားဆေး **Chloroquine** နှင့် ကလေးမွေးပြီးသုံးသည့် **Ergometrine/ Oxytocin** တို့ကိုအမြောက်အမြားသုံးစွဲပါကကိုယ်ဝန်မပျက်ကျမီအသက်အရင်သေဆုံးသွားနိုင်ပါသည်။
- အရောင်ချွတ်ဆေး၊ ပြာမှုန့်များ၊ ဆပ်ပြာ၊ ရေနံဆီ စသည်တို့ကို လည်းမထည့်ပါနှင့်။ သောက်လည်းမသောက်ပါနှင့်။
- မိမိကိုယ်ကိုလှေခါးပေါ်မှလှိုင့်ချခြင်း၊ ဝမ်းပိုက်ကိုထုထောင်းခြင်းများမပြု

➤ အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းကိုရှောင်ရှားပါ။ မလိုလားသောကိုယ်ဝန်မရှိမီကာကွယ်ထားပါ။

လုပ်ပါနှင့်။ ကိုယ်ဝန်မပျက်ကျဘဲကိုယ်တွင်း၌ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း၊
သွေးယိုခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အရေးကြီးသောအချက် - ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မတတ်ကျွမ်းသောသူကဖြစ်စေ၊
မိမိ၏သားအိမ်ထဲသို့မည်သည့်အရာမျှမထည့်သွင်းရ။ အသက်ဆုံးရှုံးသွားနိုင်
သည်။

အန္တရာယ်ကင်းကိုယ်ဝန်ဖျက်ရန်အတွက်ခွင့်ပြုခြင်း

ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သောဥပဒေများသည်တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်
နိုင်ငံမတူကြပါ။

တရားဝင်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း

တရားဝင်သောနိုင်ငံတွင်အမျိုးသမီးသည်ဆေးရုံ(သို့) ဆေးခန်းတွင်
အခကြေးငွေပေး၍ကိုယ်ဝန်ဖျက်နိုင်ပါသည်။ အချို့နိုင်ငံများတွင်အချို့သော
အခြေအနေများအတွက်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းကိုတရားဝင်ခွင့်ပြုသည်။

တရားမဝင်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း

တရားမဝင်သောနိုင်ငံတွင်ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းခံယူသူရော ဆောင်ရွက်သူ
ပါဖမ်းဆီးခံရလိမ့်မည်။

ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းသည်တရားမဝင်သောနေရာများ၌အန္တရာယ်ရှိ
ကိုယ်ဝန်များနှင့် အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းကြောင့်အမျိုးသမီးများပိုမို
သေဆုံးမှုရှိတတ်သည်။

အန္တရာယ်ကင်းကိုယ်ဝန်ဖျက်ချနိုင်ရန်မလွယ်ကူပါ။ အကြောင်းမှာ
ဈေးနှုန်းကြီးခြင်း၊ ဝေးလံလွန်းခြင်း၊ စည်းမျဉ်းများရှုပ်ထွေးခြင်း၊ များပြားသော
လျှောက်လွှာများဖြည့်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ လူမှုရေးအရရှက်စရာဖြစ်ခြင်းနှင့် လျှို့ဝှက်
မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ဆင်းရဲသားများ၊ ဆေးပညာစံနှစ်ကိုမသိရှိသူများအတွက် ပိုမို
ခက်ခဲပါသည်။

အန္တရာယ်ကင်းကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းတွင်အသုံးပြုသောနည်းလမ်းများ

- သန္ဓေသားကိုစုပ်ထုတ်ခြင်း (Vacuum aspiration)
- သားအိမ်ခြစ်ထုတ်ခြင်း (Dilatation and Curettage, D and C)
- ဆေးဝါး (သောက်ဆေး (သို့) ထိုးဆေး) သုံးခြင်း (Medical abortion)

➤ ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းသည်တရား
မဝင်စေကာမူကိုယ်ဝန်ဖျက်ပြီး
ဖြစ်ပေါ်လာသောပြဿနာများ
အတွက်ဆေးကုသမှုလိုအပ်
ပါသည်။

➤ အကယ်၍အန္တရာယ်ကင်း
ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခြင်းအတွက်
အခွင့်အရေးမရှိပါကသင်နှင့်သင်
၏မိသားစုကသဘောတူခွင့်လျှင်
ကလေးမွေးပြီးသူတပါးအား
မွေးစားခွင့်ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။

သားပျက်သားလျော့ခြင်း၏အန္တရာယ်လက္ခဏာများ

ဤလက္ခဏာတစ်ခုခုရှိခဲ့ပါက၊ ဆေးကုသမှုအမြန်ဆုံးခံယူပါ။

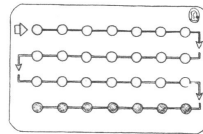
- မွေးလမ်းကြောင်းမှသွေးဆင်းများခြင်း။
- အပြင်းဖျားခြင်း။
- ဝမ်းပိုက်ပြင်းထန်စွာနာကျင်ခြင်း။
- သတိလစ်ခြင်း၊ ကယောင်ကတမ်းဖြစ်ခြင်း။
- ပုပ်နံ့သည့်အရည်များဆင်းခြင်း။

သားပျက်သားလျော့ပြီး၊ သားဆက်ခြားခြင်း

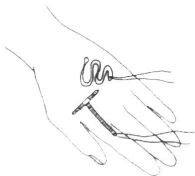
သားပျက်သားလျော့ပြီး ၂ ပတ်အတွင်းပင်ကိုယ်ဝန်ပြန်လည်ရရှိနိုင်သည်။ သားဆက်ခြားခြင်းအကြောင်းကို နားလည်သူနှင့် တိုင်ပင်ပြီးအောက်ပါနည်းလမ်းတစ်ခုခုကိုစောနိုင်သမျှစောလျင်စွာအသုံးပြုပါ။

• သန္ဓေတားစားဆေး

ကိုယ်ဝန်ပျက်သည့်နေ့မှပင်စတင်သုံးစွဲနိုင်သည်။ တစ်ပတ်ထက်ကျော် အောင်မစောင့်ပါနှင့်။

• IUD

ရောဂါပိုးဝင်နိုင်ရန်အလားအလာမရှိပါကကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေးလုပ်သားကကိုယ်ဝန်ပျက်ပြီးခါစအချိန်တွင်ထည့်သွင်းပေးနိုင်ပါသည်။

• သန္ဓေတားထိုးဆေး

ကိုယ်ဝန်ပျက်သည့်နေ့ (သို့) တစ်ပတ်အတွင်းသန္ဓေသားထိုးဆေးကိုပထမအကြိမ်ထိုးပေးနိုင်ပါသည်။

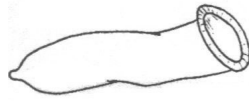

• အမျိုးသမီးသားကြောဖြတ်ခြင်း။

ကိုယ်ဝန် ၃ လ မကျော်မီကိုယ်ဝန်ပျက်ခဲ့ပါကသားပျက်ပြီးချက်ခြင်းသားကြောဖြတ်နိုင်ပါသည်။ အမြဲတမ်းကလေးမရနိုင်တော့သည့်အတွက်သေချာစွာဆုံးဖြတ်ရန်လိုသည်။

● အမျိုးသား သားကြောဖြတ်ခြင်း။

အမျိုးသားအတွက်သားကြောဖြတ်ခြင်းကိုအချိန်မရွေးပြုလုပ်နိုင်သည်။

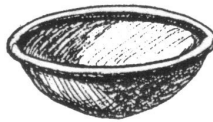

● ကွန်ဒုံး

လိင်ဆက်ဆံမှုပြန်လည်၍ရှိသောအခါကွန်ဒုံးသုံးနိုင်သည်။

● သုတ်ပိုးသတ်ဆေး

လိင်ဆက်ဆံမှုပြန်လည်၍ရှိသောအခါသုတ်ပိုးသတ်ဆေးကိုသုံးနိုင်သည်။

● Diaphragm

ရောဂါပိုးဝင်ခြင်း၊ ဒဏ်ရာရခြင်းမရှိခဲ့ပါက၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်ပြီးလျှင် Diaphragm တပ်ဆင်ထားနိုင်ပါသည်။

● သဘာဝနည်းလမ်းများ (အခွဲလေ့လာခြင်းနှင့် ရက်ရှောင်ခြင်း)

ဤရက်ရှောင်ရသောနည်းလမ်းများကိုပုံမှန်ရာသီသွေးပြန်လည်ပေါ်မှအသုံးပြုနိုင်သည်။

သားပျက်သားလျော့ခြင်း၏အန္တရာယ်များ

ကိုယ်ဝန်ပျက်ပြီးယခင်ဖော်ပြပါအန္တရာယ်လက္ခဏာတစ်ခုခုတွေ့ရှိပါကအမျိုးသမီးသည်ဆေးကုသမှုကိုအမြန်ဆုံးလိုအပ်ပါသည်။

ဆေးရုံ(သို့)ဆေးခန်းသို့ချက်ခြင်းသွားရောက်ကုသရန်လိုပါသည်။ သားအိမ်တွင်းကျန်ရှိတတ်သောအစအနကိုစုပ်ထုတ်ရန် (သို့) ခြစ်ထုတ်ရန်လိုအပ်ဖို့များသည်။

(၁) မွေးလမ်းကြောင်းမှသွေးဆင်းများခြင်း၊ သွေးသွန်ခြင်း

ကိုယ်ဝန်ပျက်ပြီးလျှင် သွေးဆင်းများခြင်း၊ သွေးသွန်ခြင်းကို အများဆုံးတွေ့ကြုံတတ်ပါသည်။ သားအိမ်ထဲတွင်သန္ဓေသားအစအနကြောင့်ဖြစ်သည်။ သားအိမ်သည်ညှစ်အားမရှိ၍မဝပ်ဘဲသွေးဆင်းမရပ်တော့ပါ။ အစအနများကို

ဖယ်ရှားလိုက်ပါက၊ သွေးဆင်းရပ်သွားတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၊ သားအိမ် လည်တံပြဲသွားခြင်းကြောင့်သွေးဆင်းခြင်းဖြစ်ပြီးဒဏ်ရာကိုချုပ်လိုက်မှ သွေးဆင်း ရပ်လိမ့်မည်။

အမျိုးသမီးသည် မိနစ် ၃၀အတွင်း ရာသီခံ (သို့) ပုဝါကြမ်း (သို့) အဝတ် စတုရုံအောင်သွေးဆင်းနေပါကသွေးဆင်းများလွန်းသည်ဟုသတ်မှတ်သည်။ မှန် မှန်နှင့်ဖြည်းဖြည်းသွေးဆင်းသော်လည်းအရောင်နီရဲနေပါကအန္တရာယ်ရှိပါသည်။

ဆေးကုသမှုချက်ခြင်းမခံယူနိုင်ပါက သွေးဆင်းရပ်သွားရန်ဆောင်ရွက်ပါ။

သွေးဆင်းရပ်သွားရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

သွေးဆင်းများနေသောအမျိုးသမီး သည်သားအိမ်ဝပ်သွားအောင်ဝမ်းပိုက် အောက်ပိုင်းကိုနာနာနှိပ်နယ် (သို့) ပွတ်သပ် ပေးနိုင်ပါသည်။ ပက်လက်လှဲလျက်(သို့) ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်စဉ်ပြုလုပ်နိုင်ပြီး မိမိကိုယ် တိုင်(သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်ကဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။

သားအိမ် (သို့) သားအိမ်အဝ (လည် တံ) တွင် အသားစများတစ်ဆို့နေပါကဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက်ဝမ်းသွားသကဲ့သို့ (သို့) ကလေးမွေးသကဲ့သို့ညှစ်ထုတ်နိုင်ပါသည်။

ဤကုထုံးများကြောင့်သက်သာလာသော်လည်းဆေးကုသမှုကို စော နိုင်သမျှစောအောင်ခံယူပါ။ သားအိမ်ထဲမှအစအနများကုန်စင်အောင်ထုတ်ပစ် ရန်နှင့်ရောဂါပိုးသတ်ဆေးပဋိဇီဝဆေး (Antibiotics) လိုအပ်လိမ့်မည်။

သွေးသွန်ခြင်းအတွက်အရေးပေါ်ကုသခြင်း။

သွေးဆင်းရပ်သွားရန်ဆီးခုံတွင်းစမ်းသပ်မှုကိုပြုလုပ်နိုင်သော နားလည် တတ်ကျွမ်းသည့်သားဖွားဆရာမ (သို့) ကျန်းမာရေးလုပ်သားသည် အောက်ပါ အတိုင်းတစ်ဆင့်စီဆောင်ရွက်သွားနိုင်ပါသည်။

၁။ မိမိ၏လက်နှစ်ဖက်နှင့် အမျိုးသမီး၏မိန်းမကိုယ်တို့ကိုဆပ်ပြာနှင့် သန့်ရှင်းသောရေတို့ဖြင့်ဆေးကြောပါ။

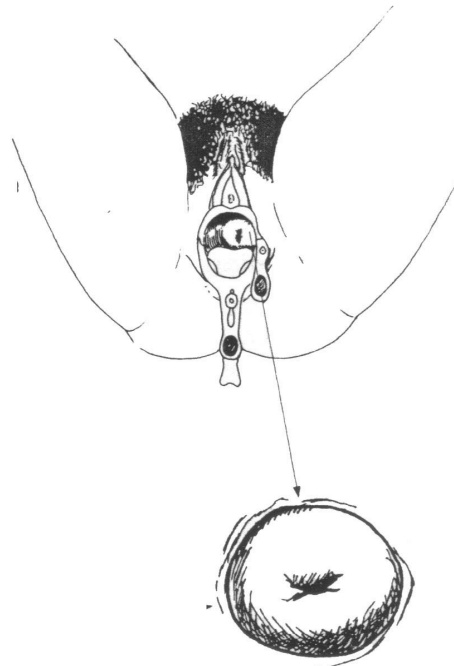
➤ သားပျက်သားလျော့ခြင်း ၏အန္တရာယ်များကိုစောလျင် စွာကုသခြင်းဖြင့်ရောဂါဖြစ် ခြင်းသားသမီးမရနိုင်ခြင်း နှင့်သေဆုံးခြင်းတို့ကိုကာ ကွယ်နိုင်သည်။ အမြန်ဆုံး ဆေးကုသမှုခံယူပါ။
မစောင့်ပါနှင့်။

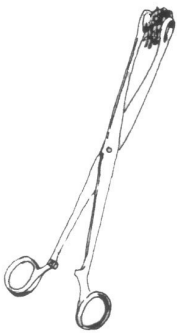
၂။ **Latex (သို့) Plastic** လက်အိတ် (သို့) ပလတ်စတစ် အိတ်အသစ်ကိုလက်တဘက် တွင်စွပ်လိုက်ပါ။ အစွပ်တပ်ထား ပြီးလက်ကိုအမျိုးသမီးမွေးလမ်း ကြောင်းထဲမထည့်သွင်းမီမည် သည့် အရာနှင့်မျှမထိတွေ့စေရ။

၃။ အမျိုးသမီးအားပက် လက်လှဲခိုင်းပြီးနောက်ခြေထောက် ၂ ဖက်တို့ကိုခွဲထားပါ။ သက်တောင့် သက်သာရှိအောင်ထားပါ။

၄။ ပိုးသတ်ထားသောပစ္စည်း ကိရိယာ (**Speculum**) ရှိပါက မွေးလမ်းကြောင်းထဲသို့ထည့်၍ သားအိမ်အဝကိုကြည့်လိုက်ပါ။ အသားစ(သို့) သွေးခဲများတွေ့ ရှိပါကပိုးသတ်ထားသောညှပ် (**Forceps**) ဖြင့်ညှပ်သာစွာဖယ် ရှားပြစ်ပါ။

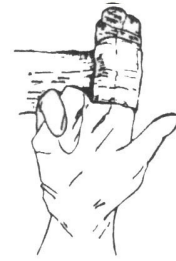

သားအိမ်အဝ (သို့) လည်တံ

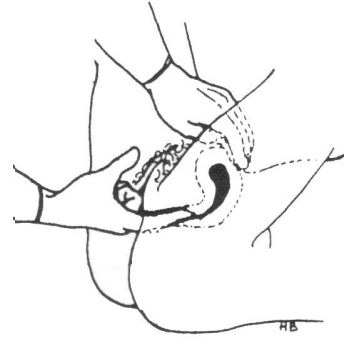
၅။ ပစ္စည်းကိရိယာမရှိပါကလက်အိတ်စွပ်ထားသောလက်ဖြင့်အမျိုးသမီး၏မွေး လမ်းကြောင်းကိုဦးစွာလက်ချောင်းတစ်ချောင်း၊ ထို့နောက်နှစ်ချောင်းထည့်၍စမ်း သပ်ပါ။

၆။ သားအိမ်အဝကိုစမ်းကြည့်ပါ။ ၎င်းသည်ပတ်လည်ရှိအရေပြားထက်ပိုမို ၍တင်းပြီးချောမွေ့နေမည်။

၇။ သားအိမ်အဝတွင်အစအနများပြုထွက်ခြင်းရှိမရှိကိုစမ်းကြည့်ပါ။ ပျော့ပျောင်းသောအသားတုံးကဲ့သို့စမ်းမိလိမ့်မည်။ ညင်သာစွာဖယ်ရှားပြစ်ပါ။

၈။ အစအနများဖယ်ရှားပြီးသော် လက်အိတ်စွပ်ထားသော လက်ဖြင့်မွှေးလမ်းကြောင်းထဲသို့လက်နှစ်ချောင်းထည့်ကာသားအိမ်အောက်တွင်ထားပါ။ ကျန်လက်တစ်ဖက်ကိုအမျိုးသမီး၏ ဗိုက်ပေါ်တင်ပြီးပွတ်ပေးပါ (သို့) နှိပ်ပေးပါ။ သင်၏လက် ၂ဖက်ကြားတွင်သားအိမ်တည်ရှိလိမ့်မည်။

၉။ အမျိုးသမီး၏ ပေါင် (သို့) တင်ပါးတွင် သားအိမ်ဝပ်ဆေး (Ergometrine 0. 2 mg) ကိုထိုးပေးပါ။

၁၀။ ရောဂါပိုးမဝင်အောင်ပဋိဇီဝဆေးချက်ချင်းတိုက်ကျွေးပါ။ သားအိမ်ဝပွင့်နေသောကြောင့်ရောဂါပိုးဝင်ရန်အလွန်လွယ်ကူပါသည်။ မပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းအတွက်ဆေးဝါးကိုသုံးပါ။

၁၁။ သတိရှိနေသောလူနာကိုအရည်များများတိုက်ပေးပါ။

၁၂။ အသားစကိုဖယ်ရှားပြစ်ပြီးသွေးဆင်းရပ်သွားသော်လည်းလူနာကို ဆေးရုံသို့ချက်ခြင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ပါ။ သားအိမ်ထဲမှအစအနများကုန်စင်အောင်ခြစ်ထုတ်ဘို့လိုသေးသည်။ သွေးဆင်းမရပ်သေးလျှင်ဆေးရုံသို့အသွားလမ်းမှာဗိုက်အောက်ပိုင်းကိုပွတ်ပေးပါ (သို့) နှိပ်ပေးပါ။

(၂) သွေးလန့်ခြင်း

သွေးလန့်ခြင်းသည်သွေးဆင်းများခြင်းကြောင့်အသက်အန္တရာယ်ရှိသောအခြေအနေတရပ်ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းသွေးယို၊ သွေးထွက်နေလျှင်လည်းသွေးလန့်နိုင်သည်။

လက္ခဏာများ

- နှလုံးခုန်နှုန်းအလွန်မြန်ခြင်း။ (တမိနစ်လျှင် အကြိမ် ၁၁၀ ထက်များခြင်း)
- အရေပြားအေးစက်၍ဖြူရောင်ဖြစ်ခြင်း။

➤ ကျန်းမာရေးလုပ်သားကိုမစောင့်ပါနှင့်။ လူနာကို ဆေးရုံဆေးခန်းသို့အမြန်ဆုံးပို့ဆောင်ပေးပါ။

➤ သွေးဆင်းများခြင်း၊ သွေး သွန်းခြင်းကြောင့်သွေးလန့်ပြီး သေဆုံးနိုင်သည်ဆေးရုံသို့ အ မြန်ဆုံးပို့ဆောင်ပါ။

- မျက်ခွံအတွင်းဖက်၊ နှုတ်ခမ်းနှင့် လက်ဖဝါးများဖြူရော်ခြင်း။
- အသက်ရှူမြန်ခြင်း။ (တမိနစ်လျှင်အကြိမ် ၃၀ ထက်များခြင်း)
- ကယောင်ကတမ်းဖြစ်ခြင်း (သို့) သတိလစ်ခြင်း။

သတိရှိနေသောသူကိုပြုစုခြင်း။

- အမျိုးသမီးအားပက်လက်လှဲလျက်ခြေထောက်ကိုဦးခေါင်းထက်မြင့်အောင် မြှင့်ထားပါ။
- စောင် (သို့) အဝတ်များဖြင့်ဖုံးအုပ်ပါ။
- အရည်သောက်နိုင်ပါက ရေ(သို့) ဓါတ်ဆားရည်တိုက်ပါ။
- ငြိမ်သက်အောင်ထားပါ။
- တတ်ကျွမ်းပါကအကြောအားဆေး (Intravenous drip) ကိုအပ်အကြီးသုံး၍ အမြန်သွင်းပေးပါ (သို့) စအိုမှအရည်သွင်းပေးပါ။

သတိလစ်နေသူကိုပြုစုခြင်း။

- ဘေးတိုက်လှဲစေလျက်၊ ခေါင်းကိုမော့ထားပြီးခြေထောက်ကိုခေါင်းထက်မြင့် အောင်မြှင့်ထားပါ။
- အသက်ရှူလမ်းကြောင်းပိတ်ဆို့နေပါကမိမိလက်ချောင်းဖြင့်သူ၏လျှာကိုဆွဲ ထုတ်ပါ။
- ပျို့အန်ထားပါကသူ၏ပါးစပ်ကိုသန့်စင်အောင်ချက်ခြင်းသုတ်လိုက်ပါ။ အန်ဖတ် များအဆုတ်ထဲသို့ဝင်မသွားအောင်သူ၏ခေါင်းကိုမော့ထားပြီးဘေးတစ်ဖက်သို့ လှည့်စေလျက်ခန္ဓာကိုယ်ထက်နှိမ်ထားရမည်။
- သတိရပြီးတစ်နာရီကြာမှပါးစပ်မှအရည်၊ ရေတိုက်နိုင်သည်။
- တတ်ကျွမ်းပါက အကြောအားဆေးကိုအပ်အကြီးသုံး၍အမြန်သွင်းပေးပါ (သို့) စအိုမှအရည်သွင်းပေးပါ။

(၃) ရောဂါပိုးဝင်ခြင်း

နောက်ခုံးသွေးစပေါ်ပြီး ၃လ (၁၂ ပတ်) မပြည့်မီသားပျက်ခဲ့ပါကမပြင်း ထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းဖြစ်တတ်ပါသည်။

နောက်ဆုံးသွေးစပေါ်ပြီး ၃လ (သို့) ၄လထက်ကျော်လွန်ပြီးမှ သားပျက်ခဲ့လျှင် (သို့) ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချစဉ်သားအိမ်ဒဏ်ရာရခဲ့လျှင် ပြင်း ထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းဖြစ်နိုင်ဖို့များပါသည်။ ပြင်းထန်သောရောဂါပိုး

ဝင်ခြင်းဆိုသည်မှာသွေးထဲသို့ရောဂါပိုးဝင်ရောက်ခြင်း (သွေးဆိပ်တက်ခြင်း) Sepsis ဖြစ်ပါသည်။ သွေးဆိပ်တက်ခြင်းသည်အလွန်အန္တရာယ်များပြီး သွေးလန့်စေနိုင်ပါသည်။

ရောဂါပိုးဝင်ရခြင်းအကြောင်းရင်းများ

- မသန့်ရှင်းသောလက်(သို့) ပစ္စည်းကိုသားအိမ်ထဲထည့်ခြင်း။
- သားအိမ်ထဲကျန်ရစ်နေသောသန္ဓေသားအစအနများ၌ရောဂါပိုးဝင်ရောက်ခြင်း။
- ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချသောအချိန်တွင်အမျိုးသမီး၌ရောဂါပိုးဝင်ပြီးနေပြီဖြစ်ခြင်း။
- သားအိမ်နံရံပေါက်သွားခြင်း။

(က) မပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းလက္ခဏာများ

- အဖျားအနည်းငယ်တက်ခြင်း။
- ဗိုက်အနည်းငယ်နာကျင်ခြင်း။

ဆေးကုသခြင်း

မပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းမှပြင်းထန်သောအခြေအနေသို့ မရောက်ရှိရန်အောက်ဖော်ပြပါဆေးညွှန်းအတိုင်းချက်ခြင်းဆေးကုသပါ။ ကိုယ်ဝန်ပျက်ပြီးရောဂါပိုးအမျိုးမျိုးဝင်တတ်သောကြောင့်ပဋိဇီဝဆေးတစ်မျိုးထက် ပိုပြီးသောက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

နို့တိုက်မိခင်ဖြစ်နေပါကမီးဖွားပြီးသားအိမ်ရောဂါပိုးဝင်ခြင်းအတွက် ညွှန်ကြားထားသည့်ဆေးကုသုံးအတိုင်းကုသပါ။

သားပျက်သားလျော့ပြီးမပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းအတွက်ဆေးဝါးများ		
ဆေးအမျိုးအစား	ပမာဏ	သောက်သုံးနည်း
Amoxicillin	500 mg	တစ်နေ့ ၃ ကြိမ် x ၅ရက်
နှင့် Doxycycline	100 mg	တစ်နေ့ ၂ ကြိမ် x ၁၀ ရက်
ဆေး ၂မျိုးစလုံးသောက်ရမည်။		
၄၈ နာရီ (ဆေးစသောက်ပြီး ၂ရက်) ကျော်ပြီးအဖျားရှိသေးလျှင်ဆေးခန်း(သို့) ကျန်းမာရေးဌာနသို့ သွားရောက်ပြသပါ။		

(ခ) ပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းလက္ခဏာများ

- ချမ်းတုန်၍အပြင်းဖျားခြင်း။
- ကြွက်သားများနာခြင်း၊ အားနည်းခြင်း၊ မောပန်းခြင်း။
- ဗိုက်နာပြီးရောင်ယမ်း၍မာကြောနေခြင်း။
- ပုပ်နံသည့်အရည်များဆင်းခြင်း။

ဆေးကုသခြင်း။

ဆေးရုံ (သို့) ဆေးခန်းသို့အမြန်ဆုံးခေါ်ဆောင်သွားပါ။

ဆေးသောက်နိုင်ပါကဆေးရုံသို့အသွားအောက်ပါဆေးများကိုတိုက်ထားပါ။

သားပျက်သားလျော့ပြီး ပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းအတွက်ဆေးဝါးများ		
ဆေးအမျိုးအစား	ပမာဏ	သောက်သုံးနည်း
Amoxicillin နှင့် Doxycycline	3000 mg 100 mg	အားလုံးတခါတည်း တစ်နေ့ ၂ ကြိမ် ဆေးရုံရောက်သည်အထိ
နှင့် Metronidazole	500 mg	တစ်နေ့ ၃ ကြိမ် ဆေးရုံရောက်သည်အထိ

မေးခိုင်ရောဂါပိုးဝင်ခြင်း

အမျိုးသမီး၏သားအိမ်ထဲသို့မသန်ရှင်းသောပစ္စည်း (သို့) ကိရိယာ ထည့်ပြီးကိုယ်ဝန်ဖျက်ပါကသားအိမ်ဒဏ်ရာရပြီးသွေးထွက်ခြင်း (သို့) ရောဂါပိုးဝင်ခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအခါမေးခိုင်ရောဂါပိုးပါဝင်နိုင်သည့်အတွက်မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေးချက်ခြင်းထိုးရန်လိုအပ်မည်။

(၄) သတိလစ်ခြင်း

သွေးဆင်းများခြင်း (သို့) ပြင်းထန်သောအတွင်းဒဏ်ရာရခြင်း(သို့) ရောဂါပိုးဝင်ခြင်းကြောင့်သားပျက်ပြီးသွေးလန့်နိုင်ပါသည်။ သတိလစ်ခြင်းသည် သွေးလန့်ခြင်း၏လက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်။

အမျိုးသမီးသည်သတိလစ်ပြီးမကြာမီပြန်လည်သတိရလာကာ သွေးလန့်သည့်လက္ခဏာများလည်းမရှိပါကအရည်များများတိုက်ပေးပါ။ အခြေအနေကိုသေချာစွာစောင့်ကြည့်ပါ။

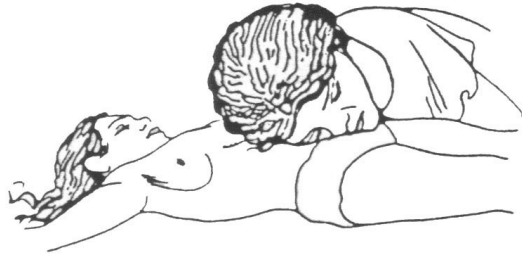
(၅) ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းဒဏ်ရာခြင်း (အတွင်းဒဏ်ရာ)

ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချရန်သုံးသည့် ချွန်ထက်သောပစ္စည်းသည်သားအိမ်ကို ပေါက်စေပြီးအတွင်းဒဏ်ရာဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်တွင်အခြားအင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့်သားဥပြွန်များ၊ သားဥအိမ်များ၊ အူများနှင့် ဆီးအိမ် တို့ကိုလည်းဒဏ်ရာရစေနိုင်ပါသည်။

အမျိုးသမီးသည်အတွင်းဒဏ်ရာများရှိနေပါကဝမ်းဗိုက်အတွင်းထဲတွင် ပြင်းထန်စွာသွေးယိုနေသော်လည်းမွေးလမ်းကြောင်းမှသွေးမဆင်းသလောက်ပင် ဖြစ်နေမည်။

လက္ခဏာများ (အချို့ (သို့) အားလုံးရှိနိုင်သည်)

- ဗိုက် ကို ကိုင်ကြည့်လျှင်တင်းမာနေပြီး ဗိုက်ထဲမှ မည်သည့် အသံ(သို့) ပွက်သံမျှမကြားရပါ။
- ပြင်းထန်စွာဗိုက်နာခြင်း၊ ဗိုက်တွင်ကြွက် တက်ခြင်း။
- အဖျားတက်ခြင်း။
- ပျို့ခြင်း၊ အန်ခြင်း။
- ပုခုံးတစ်ဘက်(သို့) နှစ်ဘက်စလုံး နာ ကျင်ခြင်း။

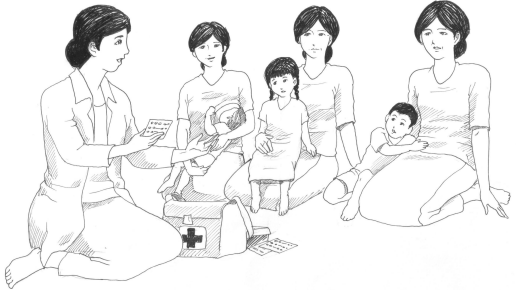

ပြုစုကုသခြင်း။

- ခွဲစိတ်ကုသမှုမယူနိုင်သောဆေးရုံ(သို့) ဆေးခန်းသို့ချက်ခြင်းခေါ် ဆောင်သွားပါ။ အတွင်းဒဏ်ရာကိုချက်ခြင်းမခွဲစိတ်ကုသပါကရောဂါ ပိုးဝင်ခြင်း၊ သွေးလန့်ခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်းတို့ဖြစ်လိမ့်မည်။
- မည်သည့်အစာရေအရည်ကိုမျှမတိုက်ကျွေးပါနှင့်။ သို့သော်ဆေးရုံ ဆေးခန်းရောက်ရှိရန် ၁၂နာရီထက်ကြာမည်ဆိုပါကရေအနည်းငယ် တိုက်နိုင်သည် (သို့) ရေစိမ်ထားသောအဝတ်စကိုစုပ်ခိုင်းပါ။
- သွေးလန့်သောလက္ခဏာများရှိပါက ယခင်ဖော်ပြပါအတိုင်းပြုစုကုသပါ။ ပါးစပ်ထဲတွင်ပိတ်ဆို့နိုင်သောအရာတစ်ခုမျှမရှိအောင်နှင့် အသက်ရှူနိုင် အောင်ပြုစုပေးပါ။

အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းကိုကာကွယ်ရန်

ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောနာမကျန်းဖြစ်မှုနှင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုတို့ကိုကာကွယ်ရန်အမျိုးသမီးများသည်လူထုအသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင်အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

- အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနှင့်ရပ်ရွာလူထုကို အိမ်ထောင်သားမွေးစီမံကိန်းအကြောင်းပညာပေးပါ။ ရပ်ရွာထဲရှိအမျိုးသမီးများအားသားဆက်ခြားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်သင်ကြားလေ့လာထားပါ။
- အမျိုးသမီးများနှင့်မိန်းကလေးများအား အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း၏ဆိုးကျိုးများအကြောင်း သင်ကြားပြောပြပါ။

➤ သားဆက်ခြားနည်းများ အကြောင်းပညာပေးခြင်းဖြင့် မလိုလားသောကိုယ်ဝန်နှင့် ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းတို့ကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

➤ ကိုယ်ဝန်ဖျက်ပြီးနာမကျန်းဖြစ်သောအမျိုးသမီးများအားဆေးကုသရန် တိုက်တွန်းအားပေးပါ။ ဖုန်းကွယ်မထားစေနှင့်။

- အမျိုးသားများနှင့်အမျိုးသမီးများအား တာဝန်ရှိလိင်မှုဆိုင်ရာအပြုအမူများအကြောင်းပညာပေးပါ။
- သားပျက်သားလျော့ခြင်း၏အန္တရာယ်များနှင့်လိုအပ်သောပြုစုဆောင်ရွက်မှုများအကြောင်းလေ့လာသင်ကြားပါ။ အရေးပေါ်ဆေးကုသရန်ခေါ်ဆောင်သွားနိုင်သည့်ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနေရာကိုလေ့လာထားပါ။
- အရေးပေါ်ဆေးကုသရန်လိုအပ်သောအမျိုးသမီးကိုမည်ကဲ့သို့သယ်ဆောင်သွားမည်ကိုစဉ်းစားထားပါ။ မော်တော်ကားရှိသူနှင့်စီစဉ်တိုင်ပင်ထားပါ။
- ကိုယ်ဝန်ဖျက်ပြီးမပြင်းထန်သောရောဂါပိုးဝင်ခြင်းအတွက် ဆေးဝါးများကိုရပ်ရွာထဲရှိဆေးခန်းတွင်ထားရှိပါ။
- အန္တရာယ်ရှိကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်း၏ဆိုးကျိုးများနှင့်၎င်းတို့ကိုကုသပေးနိုင်ရန်တာဝန်ခံများထံအကျိုးအကြောင်းတင်ပြဖို့ကျန်းမာရေးလုပ်သားများကိုစည်းရုံးတိုက်တွန်းပေးပါ။
- ကိုယ်ဝန်ဖျက်ခြင်းကိုသားဆက်ခြားနည်းတစ်ခုအဖြစ်ဘယ်တော့မှ မသတ်မှတ်ပါနှင့်။

- ၁။ မိမိ၏အကူအညီကိုလိုအပ်သောအမျိုးသမီးများအားသနားကြင်နာပါ။
- ၂။ ကိုယ်ဝန်ဖျက်ပြီးဆေးကုသရန်လိုအပ်သောအမျိုးသမီးများသည်ငြင်းပယ်ခြင်းခံရတတ်သည် (သို့) အကြင်နာမဲ့စွာဆက်ဆံခြင်းခံရသည်။ အရှက်ရအောင်ပြောဆိုပြုမူခြင်းခံရတတ်သည်။
- ၃။ မိမိ၏ယုံကြည်ချက်နှင့် မတိုက်ဆိုင်သော်လည်းကိုယ်ဝန်ဖျက်ထားသောအမျိုးသမီးကိုအပြစ်မဆိုပါနှင့်။ ကိုယ်ချင်းစာနာပါ။ ဂရုဏာနှင့်ပြုစောင့်ရှောက်ပေးပါ။

